

De gangbare veehouderij heeft de biologische niet nodig

De veehouderij heeft de opgave verder te verduurzamen. De biologische veehouderij wordt vaak gezien als intrinsiek duurzaam, maar heeft tegelijkertijd zijn eigen verduurzamingsopgaven. Versnelt de biologische veehouderij de verduurzaming van de totale veehouderij of ontwikkelen de twee sporen zich apart van elkaar?

>> Celia Steegman, beleidsmedewerker dierenwelzijn en gezondheid ministerie van EL&I

'Verduurzamen is een werkwoord. Dat wil zeggen dat het een continu proces is dat nooit af is. Dat geldt zowel voor de biologische als voor de gangbare veehouderij. Beide hebben facetten die duurzaam zijn, maar de biologische en gangbare veehouderij bevinden zich wel in een andere context. Ook bevatten beide systemen opgaven tot verdere verduurzaming. Beide systemen kunnen van elkaar leren; het zou zonde zijn om geen kijkje in elkaars keuken te nemen. Wellicht vormen gangbare veehouders nieuwe gedachten als ze kijken naar de biologische veehouderij, waarna met bijvoorbeeld een innovatiesprong het idee passend te maken is. Er zijn zeker ook onderwerpen te benoemen waarin ze gezamenlijk kunnen optrekken. Stoppen met castreren is daar een mooi voorbeeld van.'

>> Paul Jansen, director Corporate Public Affairs Agri VION

'De biologische en gangbare veehouderij verschillen sterk in management, huisvesting en voeding en kunnen veel van elkaar leren. Over en weer. Ze houden elkaar scherp. In december van dit jaar komt er een concept voor gangbaar varkensvlees op de markt,

dat duurzamer en welzijnsvriendelijker is dan wat er ligt. VION heeft dat concept samen met Albert Heijn en de Dierenbescherming ontwikkeld. Dat soort stappen in de gangbare markt dwingt de biologische veehouderij om door te ontwikkelen en onderscheidend te blijven. Daarmee vormt gangbaar een sterke prikkel naar biologisch. Maar andersom werkt het ook. De biologische sector heeft enorm veel ervaring in en kennis over dierenwelzijn. De gangbare sector profiteert daarvan bij de ontwikkeling van nieuwe concepten. Dus intensief contact is goed. Maar tegelijk heeft een biologische veehouder andere vaardigheden nodig. De uitdagingen op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid zijn dezelfde, maar de aanpak van de oplossingen is deels verschillend. Daarom is het goed de kennis en vaardigheden ook apart te blijven ontwikkelen.'

>> Kees van Zelderen, waarnemend voorzitter vakgroep biologische landbouw LTO, praktiserend biologisch melkveehouder

'Wist je dat het ureumgetal ooit is begonnen in de biologische veehouderij? Dit getal is een maat van de hoeveelheid stikstof in de melk en geeft daarmee inzicht in de stikstofbenutting door de koe. Inmiddels is dit getal zo normaal, dat niemand meer weet waar het

vandaan komt. Dat is één goed voorbeeld van wat de gangbare veehouderij heeft aan de biologische. Ook op het gebied van antibioticavrij produceren, dierenwelzijn, biodiversiteit en een faire prijs zijn het vooral biologische boeren die veel kennis en ervaringen hebben opgedaan. Zij denken vanuit een ander perspectief en daar kunnen gangbare veehouders van leren. Zestig tot tachtig procent van de biologische boeren is innovatief en je kunt nu eenmaal grotere klappen maken als de inzichten elders al verworven zijn. Dat geldt beide kanten op. Gangbaar is bijvoorbeeld in techniek weer veel verder, denk aan de melkrobot of automatische voersystemen. En nu zie je ook bij Kracht van Koeien en Houden van Hennen een nieuw soort stallen en bedrijfsinrichting ontstaan. Dat houdt de biologische veehouders een spiegel voor. De denkkracht hierachter inspireert biologische veehouders nu al, bijvoorbeeld om de nadelen die er nu nog kleven aan de uitloop te ondervangen.'

>> Laurens Guelen, manager Projecten & Bijzondere Melkstromen Friesland Campina

'Als je als veehouder een duurzame oplossing wilt zoeken, moet je jezelf in een positie zetten om te leren. Gangbare melkveehouders kunnen leren van biologische. Zij zijn gewend hun nek uit te steken en willen dingen vaak anders doen dan anders en hebben nog meer oog dan gangbare melkveehouders voor de natuurlijke, biologische samenhang tussen dier, land, voer en melk. Dat is een kwaliteit die je nodig hebt bij duurzaam boeren. Het gaat om een houding. Mede doordat het grootste deel van de biologische zuivel dicht bij huis afgezet kan worden dan reguliere zuivel, weten biologische boeren ook meer hoe de markt beweegt en wat de consument wil. Gangbare melkveehouders zijn in z'n algemeenheid meer gewend dat de melkwagen de melk ophaalt en verder hoeven ze zich er geen zorgen over te maken. Wil je verduurzamen, dan moet je echt naar je omge-

ving kijken. Biologische boeren hebben weer andere kritische factoren, zoals de kostprijs en de mineralenefficiëntie. Gangbare melkveehouders zijn veel meer gewend om scherp op de kostprijs te sturen en de hoeveelheid mineraleninzet per kilo product omlaag te brengen. Daar kunnen biologische boeren weer van leren.'

>> Gerard Migchels, programmaleider biologische veehouderij Wageningen UR

'Biologische veehouderij versnelt de verduurzaming in de gangbare veehouderij. Ze draagt op verschillende manieren bij. Zo kan ze wat toevoegen aan de manier van denken in de gangbare veehouderij, omdat ze veel meer vanuit de kringloopgedachte en bijbehorende natuurlijke processen werkt. Daar kan de gangbare sector veel aan hebben. Ook loopt ze voorop in een aantal zaken, zoals in verbeterd dierenwelzijn – uitloop en meer ruimte per dier – en fors minder antibioticagebruik. Daarmee laat ze zien dat een extremere variant werkt en dat je daar met een goede ketenaanpak ook nog goed geld mee kunt verdienen. Biologische veehouderij fungeert dan als het ware als wenkend perspectief. Juist omdat ze integraal duurzaam is en te maken heeft met beperkingen in kunstmest of antibiotica, loopt de biologische veehouderij sneller tegen grenzen aan. Dat vergt extra creativiteit, waarbij weer nieuwe oplossingen worden bedacht. Daar kunnen gangbare boeren hun voordeel mee doen. Voorwaarde is wel dat zij hiervoor openstaan. En dat kan alleen als biologisch en gangbaar veel meer samen optrekken, zodat ervaringen zo snel mogelijk gedeeld worden. Dat geldt overigens over en weer, want ook biologisch kan leren van gangbaar. Zeker als het gaat om integraal duurzame stallen, zoals de Rondeelstal in de pluimveehouderij.' (LN)

